

3. Шосте загальнонаціональне опитування: адаптація українців до умов війни. *Соціальна група «Рейтинг»*. 2022. URL: https://ratinggroup.ua/files/ratinggroup/reg_files/rg_ua_1000_ua_032022_v__press.pdf

4. Теслюк С., Демчук І. Розвиток соціального підприємництва в Україні в умовах воєнного стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. С. 116–125.

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Сошников А. О.

*Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень
імені В. К. Мамутова НАН України», Київ (Україна)*

e-mail: antonsoshnykov@gmail.com

Розвиток соціально відповідального господарювання в Україні можна назвати одним з пріоритетних напрямів державної політики вже в найближчій перспективі, особливо під впливом наслідків триваючої воєнної агресії російської федерації, а також повоєнного відновлення національної економіки.

У 2020 році Урядом України було схвалено Концепцією реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року, яка була направлена на створення нормативно-правової бази та здійснення заходів для впровадження міжнародних стандартів ведення соціально відповідального бізнесу в діяльність суб'єктів господарської діяльності для забезпечення сталого розвитку України та підвищення суспільного добробуту [1]. Доволі складно визнати, що в Україні напрацьована та реалізується дійсно дієва державна політика у сфері розвитку соціально відповідального господарювання.

Водночас цією Концепцією та іншими актами законодавства прямо не визначено головний орган, що забезпечує формування та реалізацію цієї державної політики.

Надалі для забезпечення реалізації Концепції було розроблено та затверджено План заходів з виконання Концепції [2]. Аналіз цих заходів показує, що саме Міністерство економіки України визначене основним виконавцем та співвиконавцем більшості заходів.

Окремо підкреслимо, що відповідно до пункту 4 Положення про Міністерство економіки України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економіки» від 20 серпня 2014 року № 459, саме воно (Міністерство економіки України) виконує функції національного контактного пункту з питань сприяння наданню рекомендацій (керівних принципів) для багатонаціональних підприємств у межах Декларації Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства [3].

Національний контактний пункт в Україні сприяє популяризації Керівних принципів ОЕСР (зокрема і Керівних принципів ОЕСР для багатонаціональних підприємств щодо відповідального ведення бізнесу) та здійснює розгляд скарг щодо їх порушень.

Безумовно, одним з важливих компонентів будь-якої державної політики є чітке визначення ключових органів влади, які і будуть відповідальні за її формування та реалізацію.

Відзначимо, що визначення головного органу, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку соціально відповідального господарювання, дасть змогу сприяти консолідації зусиль та загальній координації заходів державної політики в цій сфері. З метою оптимізації витрат Державного бюджету України доцільним вважаємо тимчасово покласти ці функції на Міністерство економіки України (на строк дії воєнного стану), а надалі на окрему спеціалізовану агенцію чи центр (у повоєнний період).

Розвиток соціально відповідального бізнесу потребує комплексного, міжсекторального, міжвідомчого підходу, що підтверджує також підхід, закладений у Плані заходів з виконання Концепції, де виконавцями є різні органи влади (Міністерство економіки України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство цифрової трансформації України, Національний банк України та інші), з однієї сторони, та з іншої – Національна академія наук України, громадські організації, міжнародні організації та інші. Тому доречно розглянути можливість залучення до формування державної політики та інших інституцій через створення міжвідомчої (міжсекторальної) робочої групи як тимчасового консультативно-дорадчого органу.

Також для реалізації державної політики у цій сфері на рівні адміністративно-територіальних одиниць необхідно визначити уповноважені структурні підрозділи місцевих органів виконавчої влади, які і будуть відповідальними за цей напрям. Насамперед це можуть бути Департаменти економіки чи підприємництва обласних державних адміністрацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 66-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/66-2020-%D1%80#Text>

2. Про затвердження плану заходів з виконання Концепції реалізації державної політики у сфері сприяння розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.07.2020 № 853-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2020-%D1%80#Text>

3. Питання Міністерства економіки: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF#n10>